

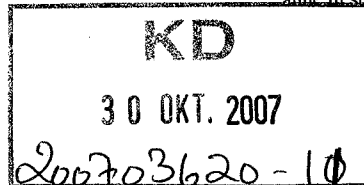

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Dato: 29. oktober 2007
Deres ref.: 200600678-TFS
Vår ref.: 07/10

Besøksadresse: Gimlemoen 25 A
Direkte: 38 14 10 18
Faks: 38 14 12 01

Saksbehandler:
Anne Marie Sundberg
anne.m.sundberg@uia.no

FORSLAG TIL NASJONALT KVALIFIKASJONSRAMMEVERK FOR HØYERE UTDANNING - HØRING

Det vises til brev fra Kunnskapsdepartementet 10. juli d.å. der rapport fra arbeidsgruppe som har vurdert utviklingen av et nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for høyere utdanning ble sendt på høring.

Ved Universitetet i Agder har Studieutvalget behandlet arbeidsgruppens rapport. UiA har følgende kommentarer til rapporten:

Arbeidsgruppens forslag bærer preg av høye ambisjoner om å få på plass et felles og dekkende system for beskrivelse av kvalifikasjoner i all høyere utdanning. Det er en stor utfordring å få til beskrivelser som er så generelle at de kan omfatte systemet som helhet uten at beskrivelsene blir intetsigende.

Universitetet i Agder er av den oppfatning at de drøftinger av terminologi som arbeidsgruppen har hatt, har munnet ut i nyttige beskrivelser. Det er en forutsetning for et nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for høyere utdanning at brukerne av dette har en felles forståelse for hva som legges i de ulike termene. Vi mener likevel at enkelte av termene er gitt beskrivelser som kan være vanskelige å forholde seg til, for eksempel skillet mellom "kvalifikasjon" og "kompetanse". Vi finner det også uheldig at termen "kompetanse" synes brukt på ulike nivå i rammeverket. På den ene side defineres kompetanse som kunnskaper, ferdigheter og holdninger i terminologilisten, mens termen "generell kompetanse" er én av kategoriene for deskriptorer. UiA mener at "generell kompetanse" i denne sammenheng ikke er en god term, da den kan indikere en samlet kompetanse som kandidatene har opparbeidet gjennom studiet, altså som om kunnskaper + ferdigheter = generell kompetanse. Vi er heller ikke enige i den beskrivelse termen "holdning" er gitt. Videre stiller vi oss spørrende til at det opereres med læringsutbytte/ læringsresultat i terminologilisten. Det anbefales at kun én term benyttes. Bruken av termen "fagområde" er heller ikke klar, jf arbeidsgruppens diskusjon på side 28 og konkret bruk i deskriptorene. Det anbefales at terminologi og begrepsbruk gjennomgås nøye slik at denne i så stor grad som mulig er entydig.

Det er utarbeidet et forslag til deskriptorer for nivåene bachelor, master og phd. Universitetet i Agder stiller spørsmål ved brukene av termene "syklus" og "nivå". Det ser ut som om termene har samme betydning, men i så fall bør kun én av dem benyttes.

Sekvensen "kjenne til" – "ha kunnskap om" – "ha innsikt i" danner i arbeidsgruppens terminologi en stigende orden. UiA har for såvidt ingen innvendinger til dette, men vi vil påpeke at i forhold til

”vanlig” språkbruk er det ikke innlysende at ”ha kunnskap om” nødvendigvis er på et høyere nivå enn ”kjenne til”. Det stilles også spørsmål om hvor rigid taksonomien skal være mellom nivåene og i hvilken grad man eventuelt kan benytte samme betegnelse på læringsutbytte på tvers av nivåene.

Deskriptorene beskriver kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse. UiA slutter seg i hovedsak til denne oppdelingen, men viser til innvendingen mot termen ”generell kompetanse” over.

I en del tilfeller er UiA i tvil om plasseringen av konkrete deskriptorer og grenseoppgangen mellom for eksempel kunnskaper og ferdigheter. Som eksempel nevnes at for masternivået er ”kunne tilegne seg og anvende kunnskap på nye områder innenfor faget/fagområdet” plassert under Kunnskaper, mens ”kjenne til og kunne bruke relevante metoder for forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid på en selvstendig måte” er plassert under Ferdigheter.

Universitetet i Agder vil forslå følgende formulering av siste strekpunkt under Kunnskaper i 1. syklus:
- kjenne til relevante fag- og yrkesetiske problemstillinger og fagets/profesjonens samfunnsmessige rolle

Vi registrerer med tilfredshet at informasjonskompetanse inngår som en kvalifikasjon i 1. syklus. Institusjonenes bibliotek bør, i samarbeid med vitenskapelig ansatte, bidra aktivt i utviklingen av studentenes informasjonskompetanse.

UiA mener at de konkrete forslagene til deskriptorer på ulike nivåer er velegnede til å beskrive generelle forventninger til en kandidat på det aktuelle nivået. Det er viktig å ha klart for seg at det nasjonale rammeverket skal danne utgangspunkt for institusjonenes egne beskrivelser av læringsutbytte i det enkelte studium. Det er i denne prosessen konkretiseringene kommer fram, og det er her fagmiljøene må vurdere det konkrete læringsutbytte kandidaten skal ha etter fullført studium. Slik vi ser det, er det ingenting i veien for at institusjonenes fagmiljøer kan benytte for eksempel Blooms taksonomi i tillegg til det nasjonale rammeverket for å beskrive læringsutbytte. Det vises til kapittel 4 i arbeidsgruppens rapport der det redegjøres for konsekvenser for universiteter og høyskoler. Her heter det at ”beskrivelsene på institusjonsnivå vil være mer konkrete, inneholde en rekke fagspesifikke krav og kunne operere med andre kategorier i tillegg til dem som er definert på nasjonalt nivå. Samtidig må beskrivelsene av studieprogrammer og kvalifikasjoner reflektere de nasjonale deskriptorene. Når den nasjonale deskriptoren for bachelorgraden for eksempel spesifiserer at kandidatene skal kunne skrive en resonnerende tekst, må det tas hensyn til det i planleggingen av studieprogrammet. Det må videre framgå av studieplanen/programbeskrivelsen og vitnemålet hvordan kunnskapene, ferdighetene og kompetansen som studieprogrammet skal lede fram til, er oppøvd og, der det er relevant, testet.”

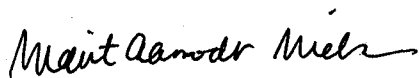
Universitetet i Agder er enig i arbeidsgruppens forslag om at deskriptorene skal beskrive generelle forventninger til en kandidat fra det aktuelle nivået. Innenfor denne overordnede beskrivelsen graderes faktiske prestasjoner ved hjelp av karaktersystemet

Vi vil påpeke viktigheten av å se sammenhengen mellom læringsutbytte og undervisnings- og vurderingsformer. Dette kan med fordel understrekes enda klarere når rammeverket fastsettes. Vi mener at forslaget til deskriptorer bør gjennomgås nøye med henblikk på hva som kan testes gjennom vurderingsordninger ved institusjonene. Dette gjelder særlig i forhold til Generell kompetanse.

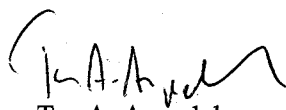
Arbeidsgruppen foreslår at Universitets- og høyskolerådet får i oppgave å koordinere et

utviklingsprosjekt for iverksetting av det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket, gjerne på utvalgte fagområder i første omgang. Universitetet i Agder ser viktigheten av nasjonalt samarbeid når det gjelder iverksetting av kvalifikasjonsrammeverket. I den grad UHR kan påta seg et koordineringsansvar i denne sammenheng, vil vi stille oss positive til dette.

Med hilsen

Marit Aamodt Nielsen
Viserektor for utdanning, studiekvalitet og
læringsmiljø

Tor A. Agedal
Universitetsdirektør